

Ord skal jeg anbefale Thinget foreløbigt at vedtage Forslaget under Nr. 4, i det Haab, at vi ved 3die Behandling maatte faae det at see i en bedre Form.

Indenrigsministeren: Den ærede Ordfører forsvarede meget varmt Udvalgets Endringsforslag under Nr. 1 om at stryge Bestemmelsen om, at der ikke maa sælges under $\frac{1}{2}$ Pot, ud af Lovforslaget, og blandt andre Grunde derfor anførte han ogsaa den, at en saadan Minimumsbestemmelse ikke findes i de nuværende Bevillinger til Brændeviinshandel. Denne Grund kan jeg dog nu virkelig ikke tillægge nogen stor Betydning, thi man kan jo godt være kommen til den Overbeviisning, at det er rigtigt at have en saadan Minimumsbestemmelse, uden at man dog derfor med Hensyn til Bevillingerne har villet fravige den tidligere Fremgangsmaade, som man har fulgt, saalænge § 56 af Næringsloven har været i Kraft. Jeg maa fremdeles holde paa, at der i Lovforslaget sættes en Minimumsgrænse for Salg af $\frac{1}{2}$ Pot. — Det ærede 9de kongevalgte Medlem (Fischer) fandt det noget besynderligt, at jeg havde udtalt mig, saaledes som jeg itaar gjorde, om Tilstanden paa Landet med Hensyn til Brændeviinshandel, og at jeg saa dog samtidig fremkom med et Lovforslag, som gik ud paa en Frigivelse af Brændeviinshandel paa Landet. Jeg kan imidlertid ikke see den Uoverensstemmelse eller Modsigelse, som det ærede Medlem troede at finde deri. Min Erfaring om, hvorledes det har været her i Landet, gaaer ligesaa langt tilbage i Tiden som det ærede Medlems, og den er aldeles den samme som hans. Naar man seer 40 Aar tilbage i Tiden — jeg troer, at det var det Tidrum, som det ærede Medlem nævnte —, saa er det ganske vist, at der viser sig at være foregaaet en overordentlig stor og glædelig Forandring. Det staar endnu for min Grindring, hvorledes for 40 Aar tilbage, naar jeg reed eller førte hjem fra den nærmeste Kjøbstad, dette var forbundet, jeg vil ikke sige med Livsfare, men mangen Gang dog med Fare for Lemmer, naar det var enten Markedsdag eller Torvedag. Tilstanden nu, naar man kommer ind i

Kjøbstæderne, er derimod en ganske anden. Nu er det mig en Glæde og Fornøielse at søge ind i de samme Værtshuse og at sidde ved det samme Bord som Bondealmuen. Men dette forhindrer dog ingenlunde, at der desuagtet i de lavere Dele af Samfundet paa Landet endnu kan være en Tilstand, som ikke er ønskelig. Det er ganske vist ikke Bestemmelserne om Brændeviinshandlen, som have fremkaldt den omtalte Forandring i Forholdene paa Landet; det veed jeg meget godt, ligesaa godt som det ærede 9de kongevalgte Medlem (Fischer), og det er mit Haab, at den Forandring, som er foregaaet paa Landet, ogsaa efterhaanden vil trænge ned til de mindst gunstige stillede Medlemmer af Samfundet. Men endnu ere disse dog ubfattede for Fristelser i den omhandlede Retning, til hvilke man ikke bør undlade at tage Hensyn. Der er hos Mange af den arbejdende Klasse en Tendents til, naar Velilighed gives, at misbruge Brændeviin, og denne Tendents bør man søge at modarbejde ved de Foranstaltninger, som man træffer. Jeg skal villig indrømme, at mange Steder er det Arbeidsherrernes og Arbeidsgivernes egen Skyld, at denne Tendents udvikler sig. Det er desværre mange Steder Tilfældet, at man i Høstens Tid under ugunstigt Veirly, naar man alligevel vil have sit Arbejde fremmet, ikke vælger den Udvei at sige til Arbeideren: „Vil Du arbejde et Par Timer længere idag, saa skal Du faae 4 eller 8 Sk. mere for Timen“, men man siger: „Hvis Du arbejder raff, skal Du faae en Snaps“, og saaledes skænker man undertiden til Arbeideren 1, 2 og 3 Snaps om Dagen, ja, jeg veed Steder, hvor man i Høsttiden har skænket indtil 9 Snaps om Dagen til Hofstikkene. Derved faae disse Smag paa Brændeviin. I en ussel Tilstand, anstrengte af legemligt Arbejde og fordærvede af Brændeviinshandelen, vende de hjem til deres Huse, og naar de den næste Dag igjen skulle gaae paa Arbejde, saa ere de i en Forfatning, som kræver, at de paany maae tye til Brændeviin for at live sig op. Og er da Afgangen til at faae Brændeviin let, saa er det naturligt, at de søge hen, hvor de kunne faae den. Jeg siger ikke, at man paa Landet seer mange drukne Folk, idetmindste ikke efter min Er-